

Etikai Kódex

a
Nemzeti Innovációs Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság
HSUP Doctorate Program
részvevői számára

Preambulum

A Nemzeti Innovációs Ügynökség Nonprofit Zártkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban: NIÜ) célja, hogy Magyarország innovációs teljesítményét és kapacitásait magasabb szintre emelje. Az Ügynökség erősíti az innovatív vállalkozói és kutatói utánpótlást, támogatja a hazai vállalatok és startupok külfiacra jutását, valamint elősegíti az innovációs kultúra kialakítását és az ökoszisztéma nemzetközi ismertségének növelését.

Az Ügynökség által megvalósított HSUP Doctorate Program (a továbbiakban: Program) célja, hogy gyakorlatorientált képzés keretében segítse a PhD vagy DLA hallgatókat kutatási eredményeik életképes innovációvá alakításában, valamint új startup vállalkozások elindításában, amelyek élvonalbeli kutatási eredményekre, technológiai megoldásokra vagy skálázható művészeti tevékenységekre épülnek. Mindezt a NIÜ szakértői támogatással, üzleti képzéssel, mentorálással és pénzügyi támogatással biztosítja.

E cél megvalósítása érdekében a Program elvárja valamennyi résztvevőjétől, hogy minden oktatási, csapatevékenység, mentoráció, kulturális és közéleti tevékenysége során tartsa kötelezőnek a másik ember tiszteletének elvét. A programban résztvevő hallgatókkal, mentorokkal és partnerekkel szemben a Program magas szintű erkölcsi elvárásokat támaszt, amelyek az alapvető emberi értékek védelmén és tiszteletén alapulnak.

Mindezek jegyében a Programot megvalósító NIÜ az alábbi Etikai Kódexet alkotja:

Alapvető szabályok

1. A Kódex hatálya

1.1. A Program Etikai Kódexének (a továbbiakban: Kódex) személyi hatálya kiterjed a program minden résztvevőjére, így a Programban részt vevő intézményekre és annak alkalmazottjaira, a Programban résztvevő hallgatókra, a Programmal együttműködésben álló partnerekre és mentorokra, valamint a NIÜ munkavállalóira. A Program résztvevőinek közös vállalása, hogy az Etikai Kódexben megjelölt értékeknek, magatartáselvárásoknak megfelelnek és azokat magukra nézve kötelezőnek tekintik.

1.2. A Kódex tárgyi hatálya kiterjed a résztvevők program során végzett tevékenységére, továbbá azokra a Programon kívüli magatartásokra, melyek kihatnak annak társadalmi megítélésére, hírnevére.

1.3. A Kódex tárgyi hatálya különös tekintettel kiterjed azon cselekményekre, magatartásokra, amelyekhez jogszabály vagy a Program eljárásrendje hátrányos jogkövetkezményt fűz, azonban önmagukban is a jelen Kódexben meghatározott etikai vétséget valósítanak meg.

2. Etikai követelmények

2.1. A Program elkötelezett

- a véleménynyilvánítás-, a tanulás-, az oktatás-, a kutatás- és a vállalkozás szabadsága mellett, valamint
- az emberi méltóság tisztelete, az egyenlő bánásmód követelményének betartása és a hátrányos megkülönböztetés tilalma iránt.

2.2. A Program elvárja résztvevőitől,

- hogy tartózkodjanak a Program tekintélyének, jóhírének csorbításától és törekedjenek a Program tekintélyének gyarapítására;
- a Kódexben megfogalmazott alapvető értékek tiszteletben tartását a Programon kívüli, nyilvánosságban folytatott tevékenység során is;
- a hiteles, tárgyyszerű és szakszerű tájékoztatást a publikációkban és egyéb megnyilatkozásokban a Programról, az itt folyó oktatásról és csapatmunkáról, a mentorációról és a programon belüli viszonyokról;
- a tisztességtelen, illetve jogtalan előnyök visszautasítását;
- a pályázati előírásokhoz tartozó szabályozások figyelembevételét.

2.3. A Program elvárja

- a közlemények, pályázatok bírálata esetén, hogy a bíráló betartsa az összeférhetetlenségi és titoktartási követelményeket;
- a döntésekben az összeférhetetlenség szabályainak érvényre juttatását, különös tekintettel a (párt)politikai tevékenységre, rokon és gazdasági kapcsolatokra;
- a beosztott munkatársakkal szemben világos követelmények és elvárások megfogalmazását, munkájuk következetes, pártatlan és igazságos értékelését;
- valamennyi, a Programmal kapcsolatos tevékenység diszkriminációtól és (párt)politikától semleges végzését (ide nem értve a szakpolitikai tevékenységet);
- a Program jó hírnevének öregbítését, valamint a szándékosan a hallgatói bizalom aláadását célzó hírnévcsorbító – különösen social média felületeken történő – megnyilvánulásoktól való tartózkodást.

2.4. A Program a közös munka során elvárja

- a számonkérés tisztaságának betartását;
- a mesterséges intelligencia technológia etikus alkalmazását;
- az egyéni teljesítmények világos megjelenítését;
- a tisztesség, megbízhatóság, objektivitás, nyitottság, elfogulatlanság, felelősség elve szerinti magatartás tanúsítását a résztvevők részéről.

2.5. A Program elítéli, ha bármelyik résztvevője visszaél vélt vagy valós hatalmi helyzetével.

2.6. A Program tiltja mások ötleteinek, tudományos, művészeti és technológiai eredményeinek, szövegeinek és egyéb szellemi alkotásainak forrásmegjelölés nélküli átvételét és sajátként való feltüntetését.

3. Etikai vétség és szankciója

3.1. Az a résztvevő, aki a jelen Kódexben megfogalmazott elvárásokat szándékosan nem teljesíti, vagy az abban tiltott cselekményeket, magatartást szándékosan megvalósítja, etikai vétséget követ el.

3.2. Az etikai vétség elkövetőjével szemben alkalmazható szankciók:

- A Programból való kizárás;
- amennyiben a kifogásolt viselkedés súlyossága oly mértékű (plágium, csalás, szellemi tulajdon megsértése, csapaton belüli szándékos destruktív magatartás, adatkezelési és titoktartási kötelezettségek megszegése), a Program szakmai vezetője kezdeményezheti a NIÜ valamennyi programjából való kizárást, és a kifizetések (ösztöndíj, megbízási díj, intézményi támogatás stb.) felfüggesztését vagy megszüntetését, illetve visszafizetését.

4. Eljárási szabályok

Az etikai vétség esetén eljáró testületek:

4.1. Etikai vétség tárgyában a NIÜ által felállított etikai bizottság (a továbbiakban: Etikai Bizottság) jár el.

4.2. Az Etikai Bizottság tagja:

4.2.1. a NIÜ kutatói tehetségfejlesztési igazgatója, mint az etikai bizottság elnöke,

4.2.2. a Program szakmai vezetője,

4.2.3. a NIÜ kutatói tehetségfejlesztési igazgatója által kinevezett személy.

4.3. az Etikai Bizottság az eljárása során döntésében nem utasítható, függetlenül és pártatlanul jár el.

4.4. A függetlenséget az Etikai Bizottság az eljárás az alábbi alapelvek minden esetben történő betartásával biztosítja:

4.4.1. Pártatlanság elve

Az Etikai Bizottság eljárása során a rendelkezésére álló dokumentumok, valamint a meghallgatás során feltárt objektív tények alapján, elfogultságmentesen hozza meg döntését.

4.4.2. Összeférhetetlenség biztosítása

Az etikai eljárások során biztosítani kell, hogy az Etikai Bizottságban résztvevők személyükben ne legyenek érintettek vagy érdekelték, az eljárásban résztvevő személyekben se rokon, se baráti se egyéb olyan kapcsolatban ne álljanak, amely részükről az ügy objektív megítélését korlátozza, vagy akadályozza. A Bizottság Elnöke a tagok összeférhetetlenségét az eljárás megindításakor a Bizottság tagjainak kinevezésekor és azt követően a teljes eljárás során vizsgálni köteles. Amennyiben az Etikai Bizottság valamely tagjával szemben összeférhetetlenség merül fel, akkor a 4.2.2. és 4.2.3. pont szerinti tagok nem helyettesíthetők, azonban amennyiben személyükkel szemben összeférhetetlenség merül fel, akkor a határozat meghozatalában nem vehetnek részt.

Amennyiben a 4.2.3. pont szerinti kinevezett taggal szemben merül fel összeférhetetlenség, akkor az Etikai Bizottság elnöke köteles új tagot kinevezni a bizottságba.

4.4.3 Ártatlanság vétele

Az Etikai Bizottság az eljárása során a meghallgatáskor és a dokumentumok vizsgálata köteles az eljárás alá vont személyt ártatlannak tekinteni a határozata meghozataláig.

4.4.4. Tisztesség elve

Az Etikai Bizottság az eljárásban résztvevő személyeket köteles az emberi méltóságának tiszteletben tartásával, diszkrimináció alkalmazása nélkül meghallgatni az eljárása során.

5. Etikai eljárás

5.1. Az Etikai Kódex alapján csak Programban résztvevő kezdeményezheti az etikai eljárás indítását. Az eljárást a kifogásolt viselkedésről történő tudomásszerzést követő harmincadik napig, de legfeljebb annak megvalósulását követő kilencvenedik napig (objektív határidő) lehet megindítani.

5.2. Az eljárásra a 4.1. pont szerinti Etikai Bizottság illetékes. Az eljárás az Etikai Bizottság elnökénél írásban kezdeményezhető. A kérelemnek tartalmaznia kell az etikai vétséget megvalósító cselekmény pontos leírását, annak időpontját vagy időtartamát, valamint a bejelentő tudomásszerzésének időpontját. A kérelemhez csatolni kell a leírásban szereplő vétség megvalósulását alátámasztó dokumentumokat is.

5.3. Az Etikai Bizottság elnöke a kérelem beérkezését követő 15 munkanapon belüli időpontra köteles összehívni az Etikai Bizottság ülését. Az Etikai Bizottság ezen az ülésen megvizsgálja, hogy a kérelmet az 5.1. pont szerinti határidőn belül nyújtották-e be, illetve az 5.2. pont szerinti alaki követelmények megfelelését. Ha a kérelem elkészült, azt az Etikai Bizottság érdemi vizsgálat nélkül elutasítja. Ha a kérelem hiányos, a kérelmet 8 napos határidő tűzésével hiánypótlás céljából vissza kell adni a kezdeményezőnek azzal a figyelmeztetéssel, hogy ha a határidőt elmulasztja, vagy a hiánypótlásban foglaltaknak nem tett teljeskörűen eleget, a beadványt az Etikai Bizottságnak el kell utasítania.

5.4. Amennyiben a kérelmet az 5.1. pont szerinti határidőben nyújtották be, illetve az 5.2. pont szerinti alaki követelményeknek megfelel, az Etikai Bizottság 30 napon belül meghallgatja ez érintett feleket. A meghallgatásokat követően szükség esetén további a korábbi meghallgatás során felmerült érintettek meghallgatását kezdeményezheti, továbbá amennyiben szükségesnek tartja, további dokumentumokat kérhet be, majd további 30 napon belül írásban egyszerű többséggel meghozza döntését.

5.5. Az Etikai Bizottság a konkrét ügyben megállapított, indokolással megalapozott határozatát írásban közli a kifogásolt viselkedés megvalósítójával és a beadvány benyújtójával. Etikai vétség megállapítása esetén, amennyiben ennek feltételei fennállnak, a 3.2. pont szerinti szankciók bármelyikét önállóan vagy együttesen alkalmazza.

5.6. Amennyiben az etikai eljárás alá vont személy az Etikai Bizottság határozatával nem ért egyet, annak felülvizsgálatát a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül az Etikai Bizottság elnökéhez benyújtott fellebbezésben kérheti a határozat felülvizsgálatát.

5.7. A fellebbezésről, annak benyújtásától számított 30 napon belül a NIÜ vezérigazgatója meghallgatás tartása nélkül a rendelkezésre álló iratok alapján írásban dönt, mely döntés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

Kelt Budapesten, 2026. augusztus 28. napján